

10.4.2019

A8-0068/78

Predlog spremembe 78

Pavel Svoboda

v imenu Odbora za pravne zadeve

Claude Moraes

v imenu Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

Poročilo

Josef Weidenholzer, Heidi Hautala

Program za pravosodje

(COM(2018)0384 – C8-0235/2018 – 2018/0208(COD))

A8-0068/2019

Predlog uredbe

–

PREDLOGI SPREMEMB EVROPSKEGA PARLAMENTA *

k predlogu Komisije

UREDBA (EU) 2019/ ...

EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne ...

o vzpostavitvi programa za pravosodje

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti njenega člena 81(1) in (2) ter člena 82(1),

* Spremembe: krepki ležeči tisk označuje novo ali spremenjeno besedilo, simbol ■ pa tiste dele besedila, ki so bili črtani.

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,
po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,
ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,
po posvetovanju z Odborom regij,
v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,
ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 2 Pogodbe o Evropski uniji „Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin. Te vrednote so skupne vsem državam članicam v družbi, ki jo označujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških.“ Člen 3 nadalje določa, da je cilj Unije „krepitev miru, njenih vrednot in blaginje njenih narodov“ ter da Unija med drugim „spoštuje svojo bogato kulturno in jezikovno raznolikost ter skrbi za varovanje in razvoj evropske kulturne dediščine“. Te vrednote so bile ponovno potrjene in oblikovane v pravicah, svoboščinah in načelih, zapisanih v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina).
- (2) Te pravice in vrednote je treba še naprej **dejavno negovati, ščititi**, spodbujati in uveljavljati, biti morajo skupne državljanom in narodom ■ ter biti v središču **projekta EU, saj lahko slabitev varstva teh pravic in vrednot v kateri koli državi članici škodljivo vpliva na Unijo kot celoto**. Zato je treba v proračunu EU vzpostaviti nov sklad za pravosodje, pravice in vrednote, ki zajema program za **državljane, enakost**, pravice in vrednote ter program za pravosodje. V času, ko se evropske družbe soočajo z ekstremizmom, radikalizmom in delitvijo **ter vse manjšim prostorom za neodvisno civilno družbo**, je bolj kot kdaj koli prej pomembno spodbujati, krepiti in braniti pravosodje, pravice in vrednote EU: človekove pravice, spoštovanje človekovega dostojanstva, svobodo, demokracijo, enakost in pravno državo. To bo imelo globoke in neposredne posledice za politično, družbeno, kulturno in gospodarsko življenje v EU.

¹ UL C 62, 15.2.2019, str. 178.

Program za *pravosodje* bo kot del novega sklada *še naprej podpiral nadaljnji razvoj območja pravosodja Unije, ki temelji na pravni državi, neodvisnem in nepristranskem sodstvu, vzajemnem priznavanju in medsebojnem zaupanju, dostopu do pravnega varstva ter čezmejnem sodelovanju*. Program za *državljanke, enakost, pravice in vrednote* bo združil program za pravice, enakost in državljanstvo za obdobje 2014–2020, vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 1381/2013 Evropskega parlamenta in Sveta², ter program Evropa za državljanke, ki je bil vzpostavljen z Uredbo Sveta (EU) št. 390/2014³ (v nadaljnjem besedilu: *predhodna programa*).

- (3) Sklad za pravosodje, pravice in vrednote ter njegova dva temeljna programa financiranja bodo osredotočeni na *osebe* in subjekte, ki prispevajo k uresničevanju in oživljanju naših skupnih vrednot, *enakosti*, pravic in bogate raznolikosti. Končni cilj je spodbujanje in ohranjanje enakopravne, *odprte, pluralistične*, vključujoče in demokratične družbe, ki temelji na pravicah. To *kot ključnega deležnika* vključuje živahno *in močno* civilno družbo, spodbujanje demokratične, državljanske in družbene udeležbe ter *negovanje* bogate raznolikosti evropske družbe, ki temelji na *naših skupnih vrednotah*, zgodovini in spominu. Člen 11 Pogodbe o *Evropski uniji zahteva*, da institucije *Unije ohranjajo odprt, pregleden in reden dialog s civilno družbo* ter državljanom in predstavniškim združenjem na ustrezen način dajo možnost izražanja in javne izmenjave mnenj glede vseh področij delovanja Unije.
- (4) Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) določa vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravice ob spoštovanju temeljnih pravic ter različnih pravnih sistemov in izročil držav članic. *Spoštovanje in spodbujanje pravne države, temeljnih pravic in demokracije v Uniji sta predpogoja za spoštovanje vseh pravic in obveznosti iz Pogodb ter za krepitev zaupanja ljudi v Unijo. Način izvajanja načela pravne države v državah članicah je ključen za zagotavljanje vzajemnega zaupanja med državami članicami in njihovimi pravnimi sistemi*. V ta namen lahko Unija sprejme ukrepe za razvoj pravosodnega sodelovanja v civilnih in kazenskih zadevah . Pri nadaljnjem

² Uredba (EU) št. 1381/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o uvedbi programa za pravice, enakost in državljanstvo za obdobje od 2014 do 2020 (UL L 354, 28.12.2013, str. 62).

³ Uredba Sveta (EU) št. 390/2014 z dne 14. aprila 2014 o uvedbi programa „Evropa za državljanke“ za obdobje 2014–2020 (UL L 115, 17.4.2014, str. 3).

razvoju evropskega območja pravosodja **bi bilo** treba **na vseh ravneh** zagotoviti **in spodbujati** spoštovanje temeljnih pravic ter skupnih načel in vrednot, kot so nediskriminacija **in enako obravnavanje na podlagi vseh razlogov iz člena 21 Listine, solidarnost**, učinkovit dostop do pravnega varstva za vse, pravna država, **demokracija** in dobro delujoč neodvisen sodni sistem.

- (5) Financiranje bi moralo ostati eno od pomembnih orodij za uspešno izvajanje ambicioznih ciljev, določenih v Pogodbah. Navedene cilje bi bilo treba med drugim doseči z vzpostavitvijo prožnega in učinkovitega programa za pravosodje, ki bi moral olajšati njihovo načrtovanje in izvajanje. **Program bi bilo treba izvajati na uporabniku prijazen način (tj. z uporabniku prijaznim postopkom prijave in poročanja), njegov cilj pa bi morala biti uravnotežena geografska pokritost. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti dostopnosti programa vsem vrstam upravičencev.**
- (6) Za postopno vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravice **za vse** mora Unija sprejeti ukrepe v zvezi s pravosodnim sodelovanjem v civilnih in kazenskih zadevah, ki temeljijo na načelu vzajemnega priznavanja sodb in sodnih odločb, kar je od zasedanja Evropskega sveta v Tampereju 15. in 16. oktobra 1999 temelj pravosodnega sodelovanja v Uniji. Vzajemno priznavanje zahteva visoko raven medsebojnega zaupanja med državami članicami. Da se olajša vzajemno priznavanje in spodbudi medsebojno zaupanje, so bili sprejeti ukrepi za približevanje zakonodaje držav članic na več področjih. Dobro delujoče območje pravosodja, s katerega so odstranjene ovire v čezmejnih sodnih postopkih in pri dostopu do pravnega varstva v čezmejnih primerih, je ključno tudi za zagotovitev gospodarske rasti **in nadaljnega povezovanja. Hkrati so za uspešen notranji trg in ohranjanje skupnih vrednot Unije nujni dobro delujoče evropsko območje pravosodja, učinkoviti, neodvisni in kakovostni nacionalni pravni sistemi ter večje medsebojno zaupanje.**
- (6a) **Dostop do pravnega varstva bi moral vključevati zlasti dostop do sodišč, alternativnih načinov reševanja sporov ter do nosilcev javne funkcije, ki morajo po zakonu strankam zagotoviti neodvisno in nepristransko pravno svetovanje.**
- (7) **Popolno** spoštovanje **in spodbujanje** načela pravne države je bistvenega pomena za visoko raven medsebojnega zaupanja na področju pravosodja in notranjih zadev, zlasti

za učinkovito pravosodno sodelovanje v civilnih in kazenskih zadevah, ki temelji na vzajemnem priznavanju. Pravna država je ena od skupnih vrednot, zapisanih v členu 2 PEU, načelo učinkovitega pravnega varstva iz člena 19(1) PEU in člena 47 Listine pa je konkreten izraz pravne države. Spodbujanje pravne države s podpiranjem prizadevanj za izboljšanje neodvisnosti, *preglednosti, odgovornosti*, kakovosti in učinkovitosti nacionalnih pravosodnih sistemov krepi medsebojno zaupanje, ki je nepogrešljivo za pravosodno sodelovanje v civilnih in kazenskih zadevah.

Neodvisnost in nepristranskost sodstva sta bistveni za pravico do poštenega sojenja in ključnega pomena za zaščito evropskih vrednot. Poleg tega se z učinkovitimi pravosodni sistemi in postopki v razumnih rokih zagotavlja pravna varnost za vse zadevne strani.

- (8) Unija v skladu s členoma 81(2)(h) in 82(1)(c) Pogodbe o delovanju Evropske unije podpira usposabljanje sodnikov in sodnega osebja kot orodje za izboljšanje pravosodnega sodelovanja v civilnih in kazenskih zadevah, ki temelji na načelu vzajemnega priznavanja sodb in sodnih odločb. Usposabljanje pravosodnih delavcev je pomembno orodje za oblikovanje skupnega razumevanja o tem, kako najbolje ***izvajati in*** ohraniti pravno državo ***in temeljne pravice***. K izgradnji evropskega območja pravosodja prispeva z vzpostavitvijo skupne pravosodne kulture med pravosodnimi delavci iz držav članic. Bistveno je zagotoviti ***nediskriminatorno***, pravilno in skladno uporabo prava v Uniji ter medsebojno zaupanje ***in razumevanje*** med pravosodnimi delavci v čezmejnih postopkih. Dejavnosti usposabljanja, ki jih program podpira, bi morale temeljiti na zanesljivih ocenah potreb po usposabljanju, uporabljati najsodobnejšo metodologijo usposabljanja, vključevati čezmejne dogodke, ki združujejo pravosodne delavce iz različnih držav članic, zajemati aktivno učenje in elemente mreženja ter biti trajnostne. ***Te dejavnosti bi morale vključevati usposabljanje o pravni terminologiji, civilnem in kazenskem pravu, temeljnih pravicah ter vzajemnem priznavanju in procesnih jamstvih. Vključevati bi morale tečaje usposabljanja za sodnike, odvetnike in tožilce o izzivih in ovirah, s katerimi se srečujejo ljudje, ki se pogosto soočajo z diskriminacijo ali so v ranljivem položaju, kot so ženske, otroci, manjšine, osebe LGBTQI, invalidi, žrtve nasilja na podlagi spola, nasilja v družini ali v intimnih razmerjih in drugih oblik medosebnega***

nasilja. Ti tečaji usposabljanja bi morali biti organizirani z neposrednim sodelovanjem organizacij, ki zastopajo te osebe ali jim pomagajo, in po možnosti z udeležbo teh oseb. Ker so sodnice premalo zastopane na vodilnih položajih, bi bilo treba sodnice, tožilke in druge pravne strokovnjakinje spodbujati, da se udeležujejo dejavnosti usposabljanja.

- (8a) *Za namene te uredbe bi bilo treba izraz „sodniki in sodno osebje“ razlagati široko, tako da vključuje sodnike, tožilce, sodno osebje in osebje tožilstva ter vse druge pravosodne delavce, ki so povezani s sodstvom ali kako drugače sodelujejo pri izvajanju sodne oblasti, ne glede na njihovo nacionalno opredelitev, pravni status in interno organizacijo, kot so odvetniki, notarji, sodni izvršitelji ali uradniki za izvrševanje, stečajni upravitelji, mediatorji, sodni tolmači in prevajalci, sodni izvedenci, zaporniško osebje in svetovalci za pogojni odpust.*
- (9) Usposabljanje v pravosodju lahko vključuje različne akterje, kot so pravni, pravosodni in upravni organi držav članic, akademske institucije, nacionalni organi, pristojni za usposabljanje v pravosodju, organizacije ali mreže za usposabljanje na evropski ravni ter mreže sodnih koordinatorjev za pravo Unije. Organi in subjekti, ki se zavzemajo za splošni evropski interes na področju usposabljanja v pravosodju, kot so Evropska mreža institucij za izobraževanje v pravosodju (EJTN), Akademija za evropsko pravo (ERA), Evropska mreža sodnih svetov (ENCJ), Združenje državnih svetov in vrhovnega upravnega sodstva Evropske unije (ACA-Europe), Mreža predsednikov vrhovnih sodišč Evropske unije (EUSJC) in Evropski inštitut za javno upravo (EIPA), bi morali še naprej spodbujati programe usposabljanja s pristno evropsko razsežnostjo za sodnike in sodno osebje, zato bi se jim lahko namenila ustrezna finančna podpora v skladu s postopki in merili iz ■ delovnih programov, ki jih Komisija sprejme v skladu s to uredbo.
- (10) Program bi moral podpirati letni delovni program EJTN, ki je ključni akter na področju usposabljanja v pravosodju. EJTN je v izjemnem položaju, saj je edina mreža na ravni Unije, ki združuje organe držav članic za usposabljanje v pravosodju. Je v edinstvenem položaju za organizacijo izmenjav za nove in izkušene sodnike in tožilce med vsemi državami članicami ter za usklajevanje dela nacionalnih organov za

usposabljanje v pravosodju v zvezi z organizacijo dejavnosti usposabljanja o pravu Unije in spodbujanjem dobrih praks usposabljanja. EJTN je tudi izvajalec dejavnosti usposabljanja odlične kakovosti, ki se na ravni Unije izvajajo na stroškovno učinkovit način. Poleg tega kot opazovalce vključuje organe za usposabljanje v pravosodju iz držav kandidatk. ***Letno poročilo EJTN bi moralo vključevati informacije o zagotovljenem usposabljanju, ki so razčlenjene tudi po kategoriji osebja.***

- (11) Ukrepi v okviru programa bi morali podpirati okrepljeno vzajemno priznavanje sodnih odločb in sodb ***v civilnih in kazenskih zadevah, medsebojno zaupanje med državami članicami*** ter potrebno približevanje zakonodaje, ki bo olajšalo sodelovanje med vsemi zadevnimi organi, ***vključno z elektronskimi sredstvi. Podpirati bi morali tudi sodno varstvo pravic posameznikov v civilnih in gospodarskih zadevah.*** Program bi moral prav tako spodbujati ***večjo konvergenco na področju civilnega prava, kar bo v korist vseh strank v civilnem sporu pripomoglo k odpravi ovir za dobro in učinkovito delovanje sodnih in izvensodnih postopkov.*** Za podporo učinkovitemu izvrševanju in praktični uporabi prava Unije o pravosodnem sodelovanju v civilnih zadevah bi moral program podpirati tudi delovanje Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah, ki je bila ustanovljena z Odločbo Sveta 2001/470/ES. ***V kazenskih zadevah bi moral program prispevati k spodbujanju in izvajanju pravil in postopkov, s katerimi se zagotovi priznavanje sodb in odločb po vsej Uniji. To bi moralo olajšati sodelovanje in prispevati k odpravi ovir za dobro sodelovanje in medsebojno zaupanje. Program bi moral prav tako prispevati k izboljšanju dostopa do sodnega varstva s podpiranjem pravice žrtev kaznivih dejanj ter postopkovnih pravic osumljencev in obdolžencev v kazenskih postopkih.***
- (12) V skladu s členom 3(3) PEU, členom 24 Listine in Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah iz leta 1989 bi moral program podpirati varstvo otrokovih pravic, spodbujanje teh pravic pa bi bilo treba vključiti v izvajanje vseh ukrepov v okviru programa. ***Zato bi bilo treba posebno pozornost nameniti ukrepom za varstvo pravic otrok v okviru civilnega in kazenskega pravosodja, vključno z zaščito otrok, ki spremljajo starše, ki so pridržani, otrok staršev, ki so v zaporu, in otrok, ki so osumljenci ali obdolženci v kazenskih postopkih.***

- (13) Program za obdobje 2014–2020 je omogočil dejavnosti usposabljanja o pravu Unije, zlasti o področju uporabe in uporabi Listine, ki so namenjene članom sodstva in drugim delavcem v pravni stroki. Svet je v svojih sklepih z dne 12. oktobra 2017 o uporabi Listine v letu 2016 opozoril na pomen ozaveščanja o uporabi Listine, tudi med oblikovalci politik, delavci v pravni stroki in samimi imetniki pravic, in sicer tako na nacionalni ravni kot na ravni Unije. Za dosledno vključevanje temeljnih pravic je zato treba finančno podporo dejavnostim ozaveščanja razširiti na druge javne organe, ki niso pravosodni organi, in na delavce v pravni stroki.
- (14) Unija bi morala v skladu s členom 67 PDEU ob spoštovanju temeljnih pravic vzpostaviti območje svobode, varnosti in pravice, za katero je bistvenega pomena **nediskriminatoren** dostop do pravnega varstva **za vse**. Za olajšanje učinkovitega dostopa do pravnega varstva in za spodbujanje medsebojnega zaupanja, ki je nepogrešljivo za dobro delovanje območja svobode, varnosti in pravice, je treba finančno podporo razširiti na dejavnosti drugih organov, ki niso pravosodni organi **na nacionalni, regionalni in lokalni ravni**, in delavce v pravni stroki, pa tudi na dejavnosti organizacij civilne družbe, ki prispevajo k tem ciljem. **Podpreti bi bilo treba zlasti dejavnosti, ki omogočajo učinkovit in enak dostop do pravnega varstva osebam, ki so pogosto žrtve diskriminacije ali so v ranljivem položaju. Podpirati je treba dejavnosti zagovorništva organizacij civilne družbe, kot so mreženje, sodni postopki, vodenje kampanj, komuniciranje in druge dejavnosti nadzora. V tem okviru imajo pomembno vlogo tudi pravosodni delavci, ki so povezani s sodstvom in delajo za organizacije civilne družbe.**
- (15) V skladu s členoma 8 in 10 PDEU bi moral program pri vseh svojih dejavnostih podpirati **■ vključevanje ■ načela enakosti spolov in vključevanje ciljev** nediskriminacije. **Konvencija OZN o pravicah invalidov potrjuje tudi, da imajo invalidi pravico do popolne pravne in poslovne sposobnosti ter dostopa do pravnega varstva. Pri vmesni in končni oceni programa bi se morali oceniti učinki na enakost spolov za presojo, koliko program prispeva k enakosti spolov, in ugotovitev, da program nima nenamernih negativnih učinkov na enakost spolov. V teh okoliščinah in ob upoštevanju različnosti in obsega dejavnosti v okviru posameznih ciljev programa bo pomembno, da se posamezni podatki, ki se zberejo, razčlenijo glede na**

spol, če je to mogoče. Prav tako je pomembno, da se prosilcem za nepovratna sredstva zagotovijo informacije o tem, kako upoštevati enakost spolov, vključno z uporabo orodij za vključevanje načela enakosti spolov, kot sta priprava proračuna ob upoštevanju vidika spola in po potrebi ocene učinka na enakost spolov. Pri posvetovanju s strokovnjaki in deležniki bi bilo treba upoštevati uravnoteženo zastopanost spolov.

- (15a) *Pri vseh dejavnostih programa bi bilo treba ustrezno podpirati in varovati pravice žrtev in oškodovancev v civilnih in kazenskih zadevah. Zato bi bilo treba posebno pozornost nameniti boljšemu izvajanju in usklajevanju različnih instrumentov Unije za zaščito žrtev ter ukrepom, namenjenim izmenjavi dobre prakse med sodišči in delavci v pravni stroki, ki obravnavajo primere nasilja. Program bi moral podpirati tudi nadgrajevanje znanja in uporabo instrumenta kolektivnih odškodnin.*
- (16) Ukrepi, ki jih zajema ta uredba, bi morali prispevati k vzpostavitvi evropskega območja pravosodja s *spodbujanjem neodvisnosti in učinkovitosti pravnega sistema*, povečanjem čezmejnega sodelovanja in mreženja, *krepitvijo medsebojnega zaupanja med sodstvi držav članic* ter doseganjem pravilne, skladne in dosledne uporabe prava Unije. Financiranje dejavnosti bi moralo prispevati tudi k skupnemu razumevanju vrednot Unije, pravni državi, boljšemu poznavanju prava in politik Unije, izmenjavi znanja in izkušenj ter dobrih praks pri uporabi instrumentov pravosodnega sodelovanja s strani vseh zadevnih deležnikov, pa tudi k širjenju *in spodbujanju* interoperabilnih digitalnih rešitev, ki podpirajo nemoteno in učinkovito čezmejno sodelovanje, ter zagotoviti trdno analitično podlago za podporo razvoju, izvrševanju in pravilnemu *razumevanju in* izvajanju prava in politik Unije. Posredovanje Unije omogoča dosledno izvajanje teh ukrepov po vsej Uniji in zagotavlja ekonomijo obsega. Poleg tega Unija enostavneje kot države članice obravnava čezmejne primere in zagotavlja evropsko platformo za vzajemno učenje *in izmenjavo dobre prakse*.
- (16a) *Program bi moral prispevati tudi h krepitvi sodelovanja med državami članicami, kadar ima pravo Unije zunanjo razsežnost, in upoštevanju zunanjih posledic, da se izboljša dostop do pravnega varstva ter olajša reševanje sodnih in postopkovnih izzivov.*

- (17) Komisija bi morala zagotoviti splošno skladnost, dopolnjevanje in sinergije z delom organov, uradov in agencij Unije, kot so Eurojust, **Agencija Evropske unije za temeljne pravice**, eu-LISA in Evropsko javno tožilstvo, ter bi se morala seznaniti z delom drugih nacionalnih in mednarodnih akterjev na področjih, ki jih program zajema.
- (18) **Zagotoviti je treba vzdržnost, prepoznavnost, osrednje načelo evropske dodane vrednosti in dobro finančno poslovanje pri izvajanju** vseh ukrepov in dejavnosti, ki se izvajajo v okviru programa **za pravosodje**, njihovo dopolnjevanje z dejavnostmi držav članic in njihovo skladnost z drugimi dejavnostmi Unije. Za zagotovitev učinkovite dodelitve sredstev iz splošnega proračuna Unije **na podlagi uspešnosti** bi si bilo treba prizadevati za skladnost, dopolnjevanje in sinergije s programi financiranja, ki podpirajo področja politike s tesnimi medsebojnimi vezmi, zlasti v okviru sklada za pravosodje, pravice in vrednote, torej s programom za pravice in vrednote, ter med tem programom in programom za enotni trg, upravljanjem meja in varnostjo, zlasti Skladom za azil, migracije in vključevanje (AMIF) in Skladom za notranjo varnost, strateško infrastrukturo, zlasti programom za digitalno Evropo, **Evropskim socialnim skladom plus**, programom Erasmus+, okvirnim programom za raziskave in inovacije, instrumentom za predpristopno pomoč ter uredbo LIFE⁴. **Izvajanje programa za pravosodje ne bi smelo posegati v zakonodajo in politike Unije v zvezi z zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti glede pravne države v državah članicah, ki pa bi ga morale dopoljevati**.
- (19) Ta uredba določa finančna sredstva za program za pravosodje, ki za Evropski parlament in Svet pomenijo prednostni referenčni znesek v letnem proračunskem postopku v smislu [točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju⁵].

⁴ Uredba (EU) št. 1293/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi programa za okolje in podnebne ukrepe (LIFE) in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 614/2007 (UL L 347, 20.12.2013, str. 185).

⁵ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

(19a) **Mehanizme, ki zagotavljajo povezavo med politikami Unije za financiranje in vrednotami Unije, bi bilo treba še izpopolniti, tako da bo Komisija Svetu lahko predlagala prerazporeditev sredstev, dodeljenih državi članici v okviru deljenega upravljanja, na program, če zoper to državo članico potekajo postopki v zvezi z vrednotami Unije. Celovit mehanizem Unije za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice bi moral zagotoviti redno in enako pregledovanje vseh držav članic, s katerim bi pridobili potrebne informacije za sprožitev ukrepov, povezanih s splošnimi pomanjkljivostmi glede vrednot Unije v državah članicah. Za zagotovitev enotnega izvajanja ter glede na pomen finančnih učinkov uvedenih ukrepov bi bilo treba izvedbena pooblastila prenesti na Svet, ki bi moral ukrepati na podlagi predloga Komisije. Za lažje sprejetje odločitev, ki so nujne za učinkovito ukrepanje, bi bilo treba uporabiti glasovanje po pravilu obrnjene kvalificirane večine.**

- (20) Za ta program se uporablja Uredba (EU, Euratom) [nova finančna uredba] (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba). Ta določa pravila za izvrševanje proračuna Unije, kar vključuje pravila o nepovratnih sredstvih, nagradah, javnih naročilih, posrednem izvrševanju, finančnih instrumentih in proračunskih jamstvih.
- (21) Vrste financiranja in načine izvajanja iz te uredbe bi bilo treba izbrati na podlagi njihove ustreznosti za uresničevanje specifičnih ciljev in rezultatov ukrepov, pri čemer se upoštevajo zlasti stroški kontrol, upravno breme, **zmogljivost ustreznih deležnikov in ciljnih upravičencev** in pričakovana stopnja neupoštevanja veljavnih pravil. To bi moralo vključevati razmislek o uporabi pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj in stroškov na enoto ter financiranja, ki ni povezano s stroški, kot je določeno v členu 125(1) finančne uredbe.
- (22) **V skladu s finančno uredbo, Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁶, Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2988/95⁷, Uredbo Sveta**

⁶ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

⁷ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

(Euratom, ES) št. 2185/96⁸ in Uredbo Sveta (EU) 2017/1939⁹ je treba finančne interese Unije zaščititi s sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo **popolno preglednost financiranja programa in izbirnih postopkov**, preprečevanje, odkrivanje, odpravljanje in preiskovanje nepravilnosti in goljufij, povračilo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi naložitev upravnih sankcij. Natančneje, Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) **bi moral** v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 in Uredbo (Euratom, ES) št. 2185/96 **izvajati** upravne preiskave, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih ravnanj, ki škodijo finančnim interesom Unije. Evropsko javno tožilstvo (EJT) **bi moralo** v skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 **preiskovati in preganjati** goljufije in druga kazniva dejanja, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰. V skladu s finančno uredbo mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti finančnih interesov Unije ter Komisiji, uradu OLAF, EJT in Evropskemu računskemu sodišču podeliti potrebne pravice in dostop ter zagotoviti, da vse tretje osebe, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne pravice.

- (23) Tretje države, ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP), lahko v programih Unije sodelujejo v okviru sodelovanja, vzpostavljenega na podlagi Sporazuma EGP, ki določa izvajanje programov s sklepom na podlagi navedenega sporazuma. Tretje države lahko sodelujejo tudi na podlagi drugih pravnih instrumentov. V to uredbo bi bilo treba uvesti posebno določbo, ki bi podelila potrebne pravice in dostop odgovornemu odredbodajalcu, **organom in mrežam za človekove pravice, vključno z nacionalnimi institucijami, ki so odgovorne za varstvo**

⁸ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

⁹ Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

¹⁰ Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

človekovih pravic v posameznih državah članicah, organom in mrežam, ki so odgovorni za politike nediskriminacije in enakosti, varuhom človekovih pravic, Agenciji Evropske unije za temeljne pravice (FRA), Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF) in Evropskemu računskemu sodišču, da bi lahko celovito izvrševali svoje pristojnosti *ter okrepili sinergije in sodelovanje. Obstajati bi morala možnost, da se vključijo tretje države, zlasti kadar se z njihovo udeležbo spodbujajo cilji programa, in sicer v skladu s splošnimi načeli in pogoji za udeležbo teh držav v programih Unije, določenimi v ustreznih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih sporazumih.*

(24) Za to uredbo se uporabljajo horizontalna finančna pravila, ki sta jih sprejela Evropski parlament in Svet na podlagi člena 322 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Ta pravila so določena v finančni uredbi, pri čemer določajo zlasti postopek za pripravo in izvrševanje proračuna prek nepovratnih sredstev, javnih naročil, nagrad in posrednega izvrševanja ter urejajo nadzor odgovornosti finančnih akterjev. Pravila, sprejeta na podlagi člena 322 PDEU, se nanašajo tudi na zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah, saj je spoštovanje tega načela bistven predpogoj za dobro finančno poslovanje in učinkovito financiranje EU.

(24a) ***Namen predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o zaščiti proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah je Uniji omogočiti, da bolje zaščiti svoj proračun, kadar pomanjkljivosti na področju pravne države škodujejo ali utegnejo škodovati dobremu finančnemu poslovanju glede finančnih interesov Unije. Predlog bi moral dopolnjevati program za pravosodje, ki ima drugačno vlogo, in sicer naj bi podpiral nadaljnji razvoj evropskega območja pravosodja, ki temelji na pravni državi in medsebojnem zaupanju, ter zagotavljal, da lahko ljudje uveljavljajo svoje pravice.***

(25) V skladu s [členom 94 Sklepa Sveta 2013/755/EU¹¹] so osebe in subjekti s sedežem v čezmorskih državah in ozemljih upravičeni do financiranja v skladu s pravili in cilji

¹¹ Sklep Sveta 2013/755/EU z dne 25. novembra 2013 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji (Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj) (UL L 344, 19.12.2013, str. 1).

programa ter *morebitnimi* ureditvami, ki se uporabljajo v državi članici, s katero je zadevni ČDO povezan. ***S programom je treba zagotoviti, da so te osebe in subjekti dovolj obveščeni o svoji upravičenosti do financiranja.***

- (25a) ***Glede na njihov pomen in upoštevnost bi moral ta program prispevati k izpolnjevanju zaveze Unije in njenih držav članic, da bodo uresničile cilje trajnostnega razvoja.***
- (26) Glede na to, kako pomembno je obvladovanje podnebnih sprememb v skladu z zavezami Unije za izvajanje Pariškega sporazuma in ciljev Združenih narodov za trajnostni razvoj, bo ta program prispeval k vključevanju podnebnih ukrepov in k doseganju skupnega cilja, da bi bilo 25 % proračunskih odhodkov EU namenjenih podnebnim ciljem. Ustrezni ukrepi bodo opredeljeni med pripravo in izvajanjem programa ter ponovno ocenjeni v vmesni oceni.
- (27) V skladu z odstavkoma 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje je treba ta program oceniti na podlagi informacij, zbranih v skladu s posebnimi zahtevami glede spremljanja, pri tem pa se izogibati pretiranemu urejanju in nalaganju upravnih bremen, zlasti državam članicam. Te zahteve lahko po potrebi vključujejo merljive kazalnike, ki so podlaga za ocenjevanje učinkov programa na terenu.
- (28) ***Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte v zvezi s kazalniki, kakor so določeni v členih 12 in 14 ter Prilogi II. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.***

- (29) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹².
- (30) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (31) [V skladu s členom 3 in členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, je Irska [z dopisom z dne ...] podala uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi te uredbe. ALI
- V skladu s členoma 1 in 2 ter členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola Irska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.] –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba vzpostavlja program za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: program).

¹² Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

V uredbi so določeni cilji programa, proračun za obdobje 2021–2027, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „sodniki in sodno osebje“ pomeni sodnike, tožilce, sodno osebje **in osebje tožilstva** ter vse druge pravosodne delavce, povezane s sodstvom ■ .

Člen 3

Cilji programa

1. Splošni cilj programa je prispevanje k nadaljnjemu razvoju evropskega območja pravosodja, ki temelji na pravni državi, **vključno z neodvisnostjo in nepristranskostjo sodstva**, vzajemnem priznavanju, medsebojnem zaupanju **in pravosodnem sodelovanju, s čimer se krepijo demokracija, pravna država in temeljne pravice**.
2. Program ima naslednje specifične cilje ■ :
 - (a) olajševanje in podpiranje pravosodnega sodelovanja v civilnih in kazenskih zadevah ter spodbujanje pravne države, **neodvisnosti in nepristranskosti sodstva**, tudi s podpiranjem prizadevanj za izboljšanje uspešnosti nacionalnih pravosodnih sistemov in **učinkovitega** izvrševanja odločb;
 - (b) podpiranje in spodbujanje usposabljanja v pravosodju z namenom gojenja skupne pravne in pravosodne kulture ter kulture pravne države, **pa tudi dosledno in učinkovito izvajanje pravnih instrumentov Unije, ki so upoštevni v okviru tega programa**;

- (c) olajševanje učinkovitega *in nediskriminatornega* dostopa do pravnega varstva za vse in učinkovitih pravnih sredstev, vključno z elektronskimi sredstvi (*e-pravosodje*), s spodbujanjem učinkovitih civilnih in kazenskih postopkov ter s spodbujanjem in podpiranjem pravic *vseh* žrtev kaznivih dejanj ter procesnih pravic osumljencev in obtožencev v kazenskih postopkih.

Člen 3a

Vključevanje načel

Pri izvajanju vseh ukrepov programa si je treba prizadevati za spodbujanje enakosti spolov, pravic otrok, med drugim z otrokom prijaznim pravosodjem, zaščito žrtev in učinkovito uporabo načela enakopravnosti in prepovedi diskriminacije iz katerega koli od razlogov iz člena 21 Listine, v skladu z omejitvami iz člena 51 Listine.

Člen 4

Proračun

1. *V smislu [sklicevanje se po potrebi posodobi v skladu z novim medinstitucionalnim sporazumom] točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju finančna sredstva za izvajanje programa za obdobje 2021–2027, ki je prednostni referenčni okvir za proračunski organ v letnem proračunskem postopku, znašajo 316 000 000 EUR v cenah iz leta 2018 (356 000 000 EUR v tekočih cenah).*
2. *Znesek iz odstavka 1 se lahko uporabi za tehnično in upravno pomoč za izvajanje programa, npr. dejavnosti pripravljanja, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, vključno s korporativnimi informacijskotehnološkimi sistemi.*
- 2a. *Proračunska sredstva, dodeljena za ukrepe, povezane s spodbujanjem enakosti spolov, se vsako leto navedejo.*

3. Brez poseganja v finančno uredbo so lahko odhodki za ukrepe, ki izhajajo iz projektov, vključenih v prvi program dela, upravičeni od 1. januarja 2021.
4. Viri, dodeljeni državam članicam v okviru deljenega upravljanja, se lahko na njihovo zahtevo *ali na zahtevo Komisije* prerazporedijo na program. Komisija te vire izvršuje neposredno v skladu s členom 62(1)(a) finančne uredbe . Če je to mogoče, se ti viri uporabijo v korist zadevne države članice.

Člen 5

Tretje države, pridružene programu

Programu se lahko pridružijo naslednje tretje države:

- (a) članice Evropskega združenja za prosto trgovino (Efta), ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP), v skladu s pogoji, določenimi v Sporazumu EGP;
- (b) države pristopnice, države kandidatke in potencialne države kandidatke v skladu s splošnimi načeli in pogoji za udeležbo teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in temi državami;
- (c) države, ki jih zajema evropska sosedska politika, v skladu s splošnimi načeli in pogoji za udeležbo teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in temi državami;
- (d) druge tretje države v skladu s pogoji, določenimi v posebnem sporazumu, ki zajema udeležbo tretjih držav v katerem koli programu Unije, pod pogojem, da sporazum:
 - zagotavlja pravično ravnovesje glede prispevkov in koristi tretje države, ki sodeluje v programih Unije;

- določa pogoje za udeležbo v programih, vključno z izračunom finančnih prispevkov za posamezne programe in njihove upravne stroške. Ti prispevki so namenski prejemki v skladu s členom [21(5)] [nove finančne uredbe];
- tretji državi ne daje pooblastila za odločanje o programu;
- Uniji zagotavlja pravice za zagotavljanje dobrega finančnega poslovanja in zaščito njenih finančnih interesov.

Člen 6

Izvajanje in oblike financiranja EU

1. Program se izvaja z neposrednim upravljanjem v skladu s finančno uredbo ali s posrednim upravljanjem z organi iz člena 62(1)(c) finančne uredbe.
2. S programom se lahko zagotovi financiranje v kateri koli obliki iz finančne uredbe.
3. [Prispevki za mehanizem vzajemnega zavarovanja lahko krijejo tveganje, povezano s povračilom sredstev, ki jih dolgujejo prejemniki, in se v skladu s finančno uredbo štejejo za zadostno jamstvo. Uporabljajo se določbe iz [člena X] Uredbe XXX [uredbe, ki bo nasledila uredbo o Jamstvenem skladu].]

Člen 7

Vrsta ukrepov

Financiranje v skladu s to uredbo lahko prejmejo ukrepi, ki prispevajo k doseganju specifičnega cilja iz člena 3. Do financiranja so upravičene zlasti dejavnosti, navedene v Prilogi I.

POGLAVJE II

NEPOVRATNA SREDSTVA

Člen 8

Nepovratna sredstva

Nepovratna sredstva v okviru programa se dodeljujejo in upravljajo v skladu z naslovom VIII finančne uredbe.

Člen 9

Kumulativno[, dopolnilno] in kombinirano financiranje

1. Ukrep, ki je prejel prispevek v okviru programa, lahko prejme tudi prispevek v okviru katerega koli drugega programa Unije, vključno s skladi z deljenim upravljanjem, če prispevki ne krijejo istih stroškov. [Kumulativno financiranje ne presega skupnih upravičenih stroškov ukrepa, podpora v okviru različnih programov Unije pa se lahko izračuna sorazmerno.]
2. Če program ter skladi z deljenim upravljanjem iz člena 1 Uredbe (EU) [XX] [uredba o SD] zagotavljajo skupno finančno podporo enemu ukrepu, se navedeni ukrep izvaja v skladu s pravili iz te uredbe, vključno s pravili o izterjavi neupravičeno izplačanih zneskov.
3. Ukrepi, ki so upravičeni v okviru programa in izpolnjujejo pogoje iz drugega pododstavka, lahko pridejo v poštev za financiranje s strani skladov z deljenim upravljanjem. V tem primeru se uporabljajo stopnje sofinanciranja in pravila o upravičenosti iz te uredbe.

Ukrepi iz prvega pododstavka morajo izpolnjevati naslednje kumulativne pogoje:

- (a) bili so ocenjeni v okviru razpisa za zbiranje predlogov v okviru programa;
- (b) izpolnjujejo minimalne zahteve glede kakovosti iz tega razpisa za zbiranje predlogov;
- (c) ne smejo biti financirani v okviru tega razpisa za zbiranje predlogov zaradi proračunskih omejitev.

Ukrepe izvaja organ upravljanja iz člena [65] Uredbe (EU) [XX] [uredba o **skupnih določbah**] v skladu s pravili iz navedene uredbe in uredb za posamezne sklade, vključno s pravili o finančnih popravkih.

Člen 10

Upravičeni subjekti

1. Poleg meril iz [člena 197] finančne uredbe se uporabljajo merila za upravičenost iz odstavkov 2 in 3.
2. Upravičeni so naslednji subjekti:
 - (a) pravni subjekti s sedežem v eni od naslednjih držav:
 - državi članici ali z njo povezani čezmorski državi ali ozemlju;
 - tretji državi, pridruženi programu;
 - (b) vsi pravni subjekti, ustanovljeni v skladu s pravom Unije, in vse mednarodne organizacije.
3. ***S programom se podpirajo odhodki Evropske mreže institucij za izobraževanje v pravosodju, ki so povezani z njenim stalnim delovnim programom, in vsa nepovratna sredstva v ta namen se v skladu s finančno uredbo dodelijo brez razpisa za zbiranje predlogov.***

POGLAVJE III

NAČRTOVANJE, SPREMLJANJE, OCENJEVANJE IN KONTROLA

Člen 11

Program dela

1. Program se izvaja s programi dela iz člena 110 finančne uredbe.
2. Komisija sprejme program dela z *delegiranim* aktom. Ta *delegirani* akt se sprejme v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 14.

Člen 12

Spremljanje in poročanje

1. Kazalniki za poročanje o napredku programa pri doseganju specifičnih ciljev iz člena 3 so določeni v Prilogi II.
2. Za zagotovitev učinkovite ocene napredka programa glede doseganja njegovih ciljev se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 14, da oblikuje določbe za okvir spremljanja in ocenjevanja, vključno s spremembami Priloge II, z namenom pregleda in dopolnitve kazalnikov, kjer je to potrebno.
3. Sistem za poročanje o smotrnosti zagotavlja, da se podatki za spremljanje izvajanja in rezultatov programa zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno. V ta namen se prejemnikom finančnih sredstev Unije in državam članicam naložijo sorazmerne zahteve glede poročanja.

Člen 13

Ocenjevanje

1. Ocene se opravijo pravočasno, da prispevajo k postopku odločanja.
2. Vmesna ocena programa se opravi, ko je na voljo dovolj informacij o izvajanju programa, vendar najpozneje v štirih letih od začetka izvajanja programa.
3. Na koncu izvajanja programa, vendar ne pozneje kot v štirih letih po zaključku obdobja iz člena 1, Komisija opravi končno oceno programa.
4. Komisija zaključke teh ocen skupaj s svojimi pripombami predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

Člen 14

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 12 se prenese na Komisijo za obdobje do 31. decembra 2027.
3. Prenos pooblastila iz člena 12 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 12, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 15

Zaščita finančnih interesov Unije

Če tretja država v programu sodeluje na podlagi sklepa v okviru mednarodnega sporazuma ali na podlagi katerega koli drugega pravnega instrumenta, podeli potrebne pravice in dostop odgovornemu odredbodajalcu, Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF) in Evropskemu računskemu sodišču, da bi lahko celovito izvrševali svoje pristojnosti. V primeru Evropskega urada za boj proti goljufijam take pravice zajemajo pravico do izvajanja preiskav, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, v skladu z določbami Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF).

POGLAVJE IV

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 16

Informiranje, komuniciranje in oglaševanje

1. Prejemniki finančnih sredstev Unije potrdijo izvor in zagotovijo prepoznavnost financiranja Unije (zlasti pri promoviranju ukrepov in njihovih rezultatov) z zagotavljanjem jasnih, učinkovitih in sorazmernih ciljno usmerjenih informacij različnemu občinstvu, vključno z mediji in javnostjo.
2. Komisija izvaja ukrepe informiranja in komuniciranja v zvezi s programom ter njegovimi ukrepi in rezultati. Finančna sredstva, dodeljena programu, prispevajo tudi k institucionalnemu komuniciranju o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so povezane s cilji iz člena 3.

Člen 17

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
Pomagajo mu ustrezne organizacije civilne družbe in organizacije za človekove pravice. V odboru se zagotovi uravnotežena zastopanost spolov, manjšin in drugih izključenih skupin.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 18

Razveljavitev

Uredba (EU) št. 1382/2013 se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2021.

Člen 19

Prehodne določbe

1. Ta uredba ne vpliva na nadaljevanje ali spremembo zadevnih ukrepov v skladu z Uredbo (EU) št. 1382/2013, ki se še naprej uporablja za te ukrepe do njihovega zaključka.
2. Finančna sredstva za program lahko krijejo tudi odhodke za tehnično in upravno pomoč, ki so potrebni za zagotovitev prehoda med programom in ukrepi, sprejetimi v okviru predhodnega programa, vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 1382/2013.
3. Po potrebi se lahko v proračun po letu 2027 knjižijo odobritve za kritje odhodkov iz člena 4(2), da se omogoči upravljanje ukrepov, ki ne bodo zaključeni do 31. decembra 2027.

Člen 20

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V ...,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

PRILOGA I

Dejavnosti v okviru programa

Splošni in specifični cilji programa *iz člena 3* se bodo uresničevali zlasti s **podpiranjem naslednjih dejavnosti**:

1. ozaveščanje in razširjanje informacij z namenom izboljšanja poznavanja politik in prava Unije, vključno z materialnim in procesnim pravom, instrumentov pravosodnega sodelovanja, upoštevne sodne prakse Sodišča Evropske unije, primerjalnega prava ter evropskih in mednarodnih standardov, **vključno z razumevanjem interakcije med različnimi področji prava**;
2. vzajemno učenje z izmenjavo dobrih praks med deležniki z namenom izboljšanja poznavanja in vzajemnega razumevanja civilnega in kazenskega prava ter pravnih in pravosodnih sistemov držav članic, tudi glede pravne države **in dostopa do pravnega varstva**, ter s **krepitevijo** medsebojnega zaupanja;
3. analitične dejavnosti in dejavnosti spremljanja¹³ z namenom izboljšanja poznavanja in razumevanja morebitnih ovir za nemoteno delovanje evropskega območja pravosodja ter izboljšanja izvajanja prava in politik Unije v državah članicah;
4. usposabljanje zadevnih deležnikov z namenom izboljšanja poznavanja politik in prava Unije, med drugim na področjih materialnega in procesnega prava, **temeljnih pravic**, uporabe instrumentov pravosodnega sodelovanja **Unije**, upoštevne sodne prakse Sodišča Evropske unije, pravnega jezika in primerjalnega prava;
5. razvijanje in vzdrževanje orodij informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT) **ter orodij e-pravosodja ob upoštevanju zasebnosti in varstva podatkov** z namenom izboljšanja učinkovitosti pravosodnih sistemov in njihovega sodelovanja s pomočjo informacijske in komunikacijske tehnologije, vključno s čezmejno interoperabilnostjo sistemov in aplikacij;

¹³ Te dejavnosti vključujejo na primer zbiranje podatkov in statistik; razvijanje skupnih metodologij in po potrebi kazalnikov ali referenčnih meril; študije, raziskave, analize in ankete; ocenjevanja; ocene učinka ter pripravo in objavo navodil, poročil in izobraževalnega gradiva.

6. razvijanje zmogljivosti ključnih mrež na evropski ravni in evropskih pravosodnih mrež, vključno z mrežami, vzpostavljenimi s pravom Unije, z namenom zagotavljanja učinkovite uporabe in izvrševanja prava Unije ter spodbujanja in nadaljnega razvoja prava Unije, političnih ciljev in strategij na področjih programa I ;
- 6a. *podpiranje organizacij civilne družbe in neprofitnih deležnikov, dejavnih na področjih programa, da bi se povečala njihova zmogljivost za odzivanje in zagovorništvo ter vsem državljanom zagotovil ustrezen dostop do njihovih storitev, svetovanja in podpornih dejavnosti, s čimer bi se prav tako okrepile demokracija, pravna država in temeljne pravice;*
7. izboljšanje znanja o programu ter širjenje, prenosljivosti *in preglednosti* njegovih rezultatov ter spodbujanje vzpostavljanja stikov z državljani, vključno z *organiziranjem forumov za razprave za deležnike*

PRILOGA II

Kazalniki

Program se bo spremljal na podlagi sklopa kazalnikov, namenjenih merjenju obsega, v katerem so bili doseženi splošni in specifični cilji programa, z namenom zmanjšanja upravnih bremen in stroškov. V ta namen se bodo **ob spoštovanju pravic v zvezi z zasebnostjo in varstvom podatkov** zbirali podatki v zvezi z naslednjim sklopom ključnih kazalnikov:

Število članov sodstva in sodnega osebja, ki so sodelovali v dejavnostih usposabljanja (vključno z izmenjavami osebja, študijskimi obiski, delavnicami in seminarji), financiranih iz programa, vključno z nepovratnimi sredstvi za poslovanje EJTN
Število organizacij civilne družbe, ki jih program podpira
Število izmenjav informacij v evropskem informacijskem sistemu kazenskih evidenc (ECRIS)
Število zadevk na portalu/strane e-pravosodje z informacijami o čezmejnih civilnih in kazenskih zadevah
Število ljudi na specifični cilj , ki so jih dosegle: (i) dejavnosti vzajemnega učenja in izmenjave dobrih praks; (ii) dejavnosti ozaveščanja, obveščanja in razširjanja informacij

Vsi osebni podatki se razčlenijo po spolu, če je to mogoče; vmesne in končne ocene programa se osredotočajo na posamezen specifični cilj ter vključujejo vidik enakosti spolov in oceno učinkov na enakost spolov.

Or. en